

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

SPITALUL CLINIC CĂI FERATE IAȘI

Iași, Cod 700506, Str. Garabet Ibrăileanu, Nr. 1, C.I.F.: 4981239, **E-mail:** spitalcfiasi@yahoo.com

Tel.: 0232/216422 **Secretariat Tel./Fax:** 0232/264013 **Web:** www.spitaluniversitarcfiasi.ro

IGIENA ÎN FARMACIA DE CIRCUIT ÎNCHIS

PO FAR - 23

Drept de proprietate:

Acest document este proprietatea intelectuală a Spitalului Clinic CF Iași.

Orice utilizare sau multiplicare, parțială sau totală, fără acordul scris al proprietarului este interzisă.

Revizie

Revizia acestei proceduri se face ținând cont de rezultatele implementării, indicatorilor de monitorizare de structura, process, rezultatelor obținute, modificări legislative, modificări de circuite, reorganizări interne, etc.

Revizia nu este obligatorie decât dacă se îndeplinesc cel puțin unul dintre criteriile sus menționate.

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

IGIENA ÎN FARMACIA DE CIRCUIT ÎNCHIS

Cod: PO FAR-23

Ed.:2

Rev.:0

Pag.: 1/8

Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii

Nr crt	Ediția/ revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
1	1/0	-integral	-elaborare inițială	11.01.2017
2	2/0	- integral	- modificare machetă procedură, actualizare listă responsabilități, actualizare descriere procedură	08.08.2022

Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii generale

Nr crt.	Elaborat / verificat / avizat / aprobat	Nume și prenume	Funcția	Semnătura	Data
1	Elaborat	Farm. Mihaela LEAUA	Farmacist Șef		24.06.2022
2	Verificat	Av. Petru MANIȚA	Avocat		08.07.2022
3	Verificat	Dr.Stela-Maria LEONTE	RMC		15.07.2022
4	Verificat	Dr. Emilia SOLOMON	Director Medical		21.07.2022
5	Avizat	Dr. Izabela Lăcrămioara FRUNZĂ	Membru comisie minitorizare		26.07.2022
6	Aprobat	Dr. Mihai GLOD	Manager		08.08.2022

Exemplar nr.:

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

IGIENA ÎN FARMACIA DE CIRCUIT ÎNCHIS

Cod: PO FAR-23

Ed.:2

Rev.:0

Pag.: 2/8

CUPRINS:

1. SCOP.....	2
2. DOMENIU DE APLICARE.....	2
3. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI.....	2
4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ.....	3
5. DESCRIEREA PROCEDURII.....	3
5.1. Igiena persoanelor.....	3
5.2. Curățenia, dezinsecția și întreținerea spațiului și echipamentelor.....	3
5.3. Dezinsecția	5
5.4. Dezinsecția.....	6
5.5. Deratizarea	6
6. RESPONSABILITĂȚI.....	7
7. EVIDENȚE ȘI ÎNREGISTRĂRI	7
8. ANEXE.....	7
9. DIFUZARE.....	7
10. INDICATORI DE MONITORIZARE.....	7

1. SCOP

1.1 Scopul procedurii este acela de a stabili un ansamblu de reguli, privind menținerea condițiilor de curățenie, realizarea dezinsecției și dezinsecției în farmacie, care trebuie respectate în activitatea curentă în farmacie de către personal, în concordanță cu normele legale în domeniu.

1.2 Scopul procedurii este acela de a asigura promovarea și protecția sănătății în farmacie, în rândul personalului.

2. DOMENIU DE APLICARE

2.1 Procedura se aplică în farmacia cu circuit închis din cadrul *Spitalului Clinic CF Iași*

3. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

3.1. Definiții:

3.1.1 Igienă - ansamblu de reguli și de măsuri menite să apere sănătatea și să prevină îmbolnăvirile;

3.1.2 Echipament de protecție - echipament creat pentru a fi purtat, sau ținut de o persoană care desfășoară activități specifice muncii pentru care este calificat, pentru a se proteja de riscurile întâlnite la locul de muncă;

3.1.3 Curățenia - este metoda de decontaminare care asigură îndepărtarea microorganismelor de pe suprafețe, obiecte sau tegumente, odată cu îndepărtarea prafului și a substanțelor organice;

3.1.4 Dezinsecția - este procesul prin care sunt distruse cele mai multe sau toate microorganismele patogene (în proporție de 99,99%), cu excepția sporilor bacterieni, de pe obiectele din mediul inert;

3.1.5 Dezinsecția - este acțiunea de eliminare preventivă, sau curativă a insectelor daunătoare omului și produselor din farmacie;

3.1.6 Deratizarea - este acțiunea de eliminare a rozătoarelor.

3.2. Abrevieri:

3.2.1. PO = Procedura operatională

3.2.2. Ed. = Ediție

3.2.3. Rev = Revizie

3.2.4. SCIM = Sistem de control inten managerial

3.2.5. SMC = Sistem de management al calitatii

3.2.6. Comisie = Comisia de monitorizare a dezvoltării sistemului de control intern managerial

3.2.7. PC = Președintele Comisiei

3.2.8. RMC = Responsabil cu sistemul de management al calitatii

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

IGIENA ÎN FARMACIA DE CIRCUIT ÎNCHIS

Cod: PO FAR-23

Ed.:2

Rev.:0

Pag.: 3/8

4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- 4.1 SR CEN/TS 15224:2015 - "Servicii de sănătate. Sisteme de management al calității. Ghid pentru utilizarea standardului EN ISO 9001:2018"
- 4.2 SR EN ISO 9000:2015 – „Sisteme de Management al Calității. Principii esențiale și vocabular.”
- 4.3 SR EN ISO 9001:2015 – „Sisteme de management al calității. Cerințe.”
- 4.4 Ordinul MS nr. 962/2009, pentru aprobarea Normelor privind înființarea, organizarea și funcționarea farmaciilor și drogheriilor, cu modificările și completările ulterioare;
- 4.5 Ordinul MS nr.75/2010, pentru aprobarea Regulilor de bună practică farmaceutică;
- 4.6 Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației;
- 4.7 Ordinul nr. 600/2018 - pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice
- 4.8 Hotărârea nr. 856/2002, privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase;
- 4.9 Hotărârea nr. 349/2005, privind depozitarea deșeurilor;
- 4.10 Legea nr. 344/2002, privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 108/1999 pentru modificarea și completarea Legii nr. 98/1994 ,privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică;
- 4.11 Legea 211/2011 privind regimul deșeurilor;

5. DESCRIEREA PROCEDURII

5.1 Igiena persoanelor

5.1.1 Igiena personalului

5.1.1.1 Echipamentul de lucru este obligatoriu și constă în halat, încălțăminte adecvată, de preferință pantofi de culoare albă. Măștile se recomandă a fi folosite în cazul venirii în contact cu substanțe sau deșeuri periculoase și la desfășurarea unor activități cu produse volatile.

5.1.1.2 Curățenia echipamentului este asigurată în sistem propriu, cu respectarea normelor de igienă. Schimbarea echipamentului se realizează periodic, astfel încât ținuta să fie impecabilă.

5.1.2 Igiena mainilor se efectuează:

5.1.2.1 De fiecare dată când există riscul de contaminare (după folosirea toaletei, atingerea unor obiecte, sau documente cu risc epidemiologic, etc);

5.1.2.3 Înainte și după desfășurarea unelor activități profesionale precum prepararea medicamentelor, recondiționarea unor forme farmaceutice etc., precum și a unor activități personale precum consumul alimentelor etc.

5.1.2.4 Măinile se spală cu detergenți speciali cu acțiune antimicrobiană, insistând asupra zonelor expuse.

5.1.2.5 Utilizarea mănușilor de cauciuc este obligatorie în cadrul manevrelor precum acordarea primului ajutor, dacă este cazul, respectiv manipularea deșeurilor din farmacie.

5.1.2.6 În plus, personalul respectă următoarele reguli de igienă:

- interdicția de a mânca și de a fuma în spațiile tehnice. Consumul alimentelor și fumatul se pot desfășura în spații special amenajate, destinate acestui scop (vestiar, oficiu);
- utilizarea vestiarelor pentru păstrarea obiectelor personale;

5.2. Curățenia, dezinfecția și întreținerea spațiului și echipamentelor

5.2.1 Programul și controlul activității de curățenie și dezinfecție se face de către farmacist.

5.2.2 Dotările necesare asigurării condițiilor de igienă în farmacie:

- pavimentul și pereții trebuie să fie impermeabili și ușor de curățat;

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

IGIENA ÎN FARMACIA DE CIRCUIT ÎNCHIS

Cod: PO FAR-23

Ed.:2

Rev.:0

Pag.: 4/8

- mobilierul trebuie să fie confecționat din material care să permită curățarea și dezinfecția;
- aerisirea naturală;
- iluminatul corespunzător (natural + artificial);
- gradul de umiditate optim;
- chiuvetă cu apă potabilă, rece și caldă, săpun antibacterian (de preferat distribuitor/dozator –fix de perete), prosop (de preferat uscător de mâini) etc. pentru igiena personalului;
- materiale pentru efectuarea curățeniei (lavete, torșoane, mopuri, perii, ș.a).

5.2.3 Dezinfecția, spălarea și uscarea materialului moale folosit la curățenie se pot face utilizând mașini de spălat și uscătoare:

- suport uscător pentru mănușile de menaj, mopurile, periile, ș.a.;
- pubelă și saci colectori (de unică folosință) pentru deșeuri.

5.2.4 Curățarea umedă: spălarea și ștergerea umedă.

5.2.4.1 Prin spălare sunt îndepărtate prin udare, concomitent cu procedurile mecanice, pulberile și substanțele organice. Puterea de spălare depinde de capacitatea de udare. Spălarea se realizează prin folosirea de apă caldă și substanțe tensioactive (săpun sau detergenți anionici), sau produse etichetate și avizate/autorizate de Ministerul Sănătății ca detergent dezinfectant, sau produs pentru curățare și decontaminare.

5.2.4.2 Spălarea trebuie urmată de clătire abundentă cu apa caldă, repetându-se până când apa uzată devine limpede.

5.2.4.3 Spălarea poate fi simplă (ex.: în igiena individuală, spălarea mâinilor, curățenia pavimentelor și a mobilierului) și se completează cu o dezinfecție chimică cu produse etichetate și avizate/autorizate ca dezinfectant pentru suprafețe, în ariile cu potențial de risc infecțios (recepturi, mese de laborator).

5.2.4.4 Prin ștergerea umedă a suprafețelor (ex.: lambriuri, mobilier) se realizează îndepărtarea microorganismelor. Se practică pentru întreținerea curățeniei în intervalele dintre spălări.

5.2.4.5 Condiții de eficacitate:

- utilizarea de lavete (ștergătoare) curate;
- umezirea lor cu soluții proaspete de produse etichetate și avizate/autorizate de Ministerul Sănătății ca detergent, detergent dezinfectant;
- schimbarea frecventă a lavetelor și a apei de ștergere.

5.2.5. Curățarea uscată: ștergerea, aspirarea, perierea.

5.2.5.1 Ștergerea se aplică zilnic suprafețelor expuse depunerii prafului cu lavete potrivite ca mărime și cu o capacitate mare de reținere a particulelor.

5.2.5.2 Curățenia prin aspirare este recomandabilă numai cu aspiratoare cu proces umed a căror construcție permite curățarea și dezinfecția lor și menținerea uscată după utilizare.

5.2.6 Alte metode de curățenie: în anumite cazuri se pot utiliza măturatul sau periatul umed, metode care au eficacitate redusă. Nu se recomandă măturatul uscat sau scuturatul în încăperi, locuri circulate sau aglomerate din afara farmaciei.

5.2.7 Curățenia și dezinfecția în încăperi trebuie întotdeauna asociate cu aerisirea.

5.2.8 Zilnic, după fiecare operațiune de curățenie și la sfârșitul zilei de lucru, ustensilele utilizate se spală, se curăță (decontaminează), dezinfectează și usucă.

5.2.9 Curățarea și dezinfecția ustensilelor complexe (perii detașabile, mânerul periilor, aspirator, ș.a) se efectuează în funcție de recomandările producătorului.

5.2.10. Reguli fundamentale în utilizarea produselor folosite în activitatea de curățenie

- folosirea doar a produselor avizate/autorizate de Ministerul Sănătății pentru utilizare în sectorul sanitar;
- respectarea tuturor recomandărilor producătorului;
- respectarea regulilor de protecție a muncii (purtarea mănușilor, ochelarilor de protecție, echipamentelor impermeabile etc.);
- etichetarea și închiderea ermetică a recipientelor;
- NU este permisă utilizarea ambalajelor alimentare pentru produsele de întreținere a curățeniei;
- distribuirea produselor la locul de utilizare în ambalajul original;
- în farmacie, trebuie să existe spații special destinate depozitării produselor și ustensilelor folosite în procesul de efectuare a curățeniei, aflate în stoc.

5.2.11 Tipuri de curățenie

5.2.11.1 Curățenia zilnică

- Se efectuează la sfârșitul fiecărei operațiuni în urma căreia se crează reziduri sau deșeuri;
- Se realizează cel puțin o dată pe zi, în funcție de desfășurarea activității, spălarea pavimentelor și ștergerea umedă a suprafețelor expuse (mobilieră de birou, pervaze, zona de intrare în farmacie).

5.2.11.2 Curățenia săptămânală

- Se realizează săptămânal, curățarea prin ștergere umedă și uscată a zonelor mai greu accesibile (sertare, colțuri, zonele de deasupra mobilierului, uși, frigidere, rafturi, geamuri).

5.2.11.3 Curățenia specială (lunară, trimestrială, anuală)

- Se realizează periodic curățarea tavanelor, a zonelor foarte greu accesibile, a împrejurimilor, a zonei de depozitare a reziduurilor, a canalizarilor, etc).

5.2.11.4 Igienizarea spațiului: zugrăvire, renovare, etc.

- În farmacie, în funcție de spațiu, dotare, volumul de muncă, specificul farmaciei și amplasarea acesteia se stabilesc protocoale pentru fiecare tip de curățenie care stabilesc:

- materialele de curățenie;
- tipurile de curățenie;
- responsabili;
- curățenia spațiului, a mobilierului, a ustensilelor, etc.

5.2.12 Pentru colectarea deșeurilor, în exteriorul farmaciei sau în interior, în spații special amenajate (boxe), există pubele pentru deșeuri care sunt ridicate periodic de către firma de salubritate conform contractului.

5.3. Dezinfecția

Dezinfecția se aplică la intervalele stabilite de farmacistul șef conform Programului de curățenie și dezinfecție.

În orice activitate de dezinfecție, trebuie să se aplice măsurile de protecție a muncii pentru a preveni accidentele și intoxicațiile.

5.3.1. Dezinfecția prin mijloace fizice

5.3.1.1 Dezinfecția prin căldură

a) Căldura uscată:

- flambarea este utilizată în laborator pentru dezinfecția ustensilelor care suportă acest proces fără a se deteriora (metalice);

b) Căldura umedă:

- Fierberea în apă la temperatură de 100°C asigură distrugerea în decurs de 10-20 minute a formelor vegetative ale microorganismelor patogene, precum și a unor forme sporulate mai puțin rezistente la temperaturi ridicate.
- Fierberea este indicată pentru dezinfecția lenjeriei, tacâmurilor și veselei care suportă temperatura de fierbere.
- Fierberea la temperaturi între 100 - 110°C se poate obține prin adaosul unor substanțe care ridică punctul de fierbere (ex. adaosul de carbonat de sodiu, pentru fierberea lenjeriei).
- Dezinfecția prin căldură umedă, cu fierul de călcat, completează decontaminarea lenjeriei, distrugerea formelor vegetative a bacteriilor, în 5 -10 secunde și a sporilor, în 50 secunde.
- Metoda este aplicabilă pentru țesăturile care suportă acest tratament și este eficace dacă țesătura tratată este umezită uniform (halate, prosoape, lavete etc.).
- Dezinfecția cu raze ultraviolete este indicată pentru dezinfecția suprafețelor netede și a aerului în boxele de laborator, în care se prepară medicamente aseptice

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

IGIENA ÎN FARMACIA DE CIRCUIT ÎNCHIS

Cod: PO FAR-23

Ed.:2

Rev.:0

Pag.: 6/8

5.3.2. Dezinfecția prin mijloace chimice

5.3.2.1 Clasificarea dezinfecției - această clasificare se bazează pe tipul de microorganisme patogene distruse și are în vedere timpul de contact necesar substanțelor dezinfectante pentru a distruge microorganismele.

5.3.2.2 După aceste criterii, dezinfecției se clasifică pe 3 nivele:

- dezinfecție de nivel înalt;
- dezinfecție de nivel intermediar;
- dezinfecție de nivel scăzut.

5.3.2.3 Dezinfectantele utilizate în farmacii sunt de nivel mediu și se utilizează în:

- dezinfecția suprafețelor pavimentelor, pereților, mobilierului, obiectelor sanitare, etc.

5.3.2.4 Criterii de alegere a dezinfectantelor:

- eficacitatea;
- ușurința în prepararea și aplicarea soluțiilor și în stocarea substanțelor și produselor;
- economicitatea;
- lipsa corozivității și a efectelor distructive;
- cunoașterea toxicității dezinfectantelor în condițiile de utilizare și a măsurilor de protecție recomandate.

5.3.2.5 Eficiența dezinfecției profilactice este condiționată de o riguroasă curățenie prealabilă.

5.3.2.6 Printre dezinfectanții recomandați a fi utilizați în farmacie se numără:

- hipocloritul;
- cloraminele B și T;
- alcoolul;
- alți dezinfectanți aprobați pentru utilizarea în unități sanitare.

5.3.2.7 Frecvența realizării curățeniei și dezinfecției:

- curățarea fizică prin ștergere, aspirare, periere se realizează zilnic și ori de câte ori este nevoie, ea fiind consemnată în planul de curățenie;
- spălarea chimică și clătirea se realizează pentru vesela de laborator și ustensilele utilizate după prepararea produselor farmaceutice, de câte ori este nevoie, fiind consemnată în planul de curățenie;
- dezinfecția se realizează zilnic pentru suprafețele de lucru și obiectele sanitare, săptămânal pentru pavimente și pereți, fiind consemnată în planul de curățenie;
- echipamentul personalului se schimbă cel puțin de două ori pe săptămână.

5.4. Dezinsecția

5.4.1 Măsurile pentru prevenirea pătrunderii și răspândirii insectelor:

- curățirea și dezinsecția periodică a locurilor de muncă, a depozitelor și a anexelor social-sanitare;
- reglarea factorilor de mediu (temperatură, umiditate, aerație etc.) din spațiile de lucru și depozite pentru a nu permite dezvoltarea artropodelor;
- curățirea și dezinsecția permanentă a locului de depozitare a gunoiului.

5.4.2 Măsuri pentru a preveni infestarea cu muște:

- înlăturarea tuturor posibilităților de dezvoltare a larvelor, prin salubritatea perfectă a spațiilor de lucru, depozitare și incinte anexe;
- împiedicarea pătrunderii insectelor adulte în incinta farmaciei, prin închiderea ermetică și automată a ușilor și prin aplicarea sitelor la ferestre;
- realizarea prin ventilație a unui contracurent;
- folosirea benzilor lipicioase și a momelilor toxice.

5.4.3 Dezvoltarea gândacilor este împiedicată prin:

- menținerea în permanență a unei curățenii perfecte;
- spălarea periodică cu apă fierbinte și sodă a pardoselii (pentru gândacii negri) și a pereților și mobilierului (pentru gândacii gălbui-roșcați).

5.4.4 Prevenirea invaziei cu furnici (lucrătoare) se realizează prin:

- astuparea prin zidire a tuturor spărturilor;
- spălarea cu apă fierbinte și sodă a pardoselii.

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

IGIENA ÎN FARMACIA DE CIRCUIT ÎNCHIS

Cod: PO FAR-23

Ed.:2

Rev.:0

Pag.: 7/8

5.5. Deratizarea

5.5.1 Măsurile de prevenire:

- controlul riguros al ambalajelor mari, în care se livrează produsele farmaceutice ce se introduc în unitate, pentru a nu ascunde rozătoare sau gândaci;
- închiderea ermetică a ușilor și dotarea acestora cu prag;
- obturarea tuturor fisurilor din pardoseli, pereți, în jurul conductelor, a canalizărilor, dotarea cu site etanșe a sifoanelor de pardoseală etc.

5.5.2 Combaterea rozătoarelor se realizează prin programe periodice, conform legii.

6. RESPONSABILITĂȚI

6.1 Farmacist

6.1.1 Întocmește programul de lucru al responsabilului cu curățenia, pe baza programului de curățenie și dezinsecție;

6.1.2 Instruiește personalul responsabil cu efectuarea curățeniei, aducându-i la cunoștință prevederile prezentei proceduri;

6.1.3 Se asigură în permanență ca există materialele necesare aplicării prezentei proceduri;

6.1.4 Monitorizează activitățile de curățenie și dezinsecție a încăperilor echipamentelor, ustensilelor și suprafețelor de lucru din farmacie;

6.1.5 Monitorizează planul de dezinsecție, periodic, conform legii.

6.2 Responsabilii cu curățenia

6.2.1 Curăță și dezinfectează echipamentele, ustensilele, obiectele sanitare, suprafețele de lucru, pardoselele și pereții din farmacie, conform programului;

6.2.2 Consemnează operațiunile în graficul de curățenie și dezinsecție.

7. ÎNREGISTRĂRI

7.1. Program de curățenie;

7.2. Grafic de evidență a curățeniei;

7.3. Contract pentru servicii de salubritate;

7.4. Contract pentru servicii de deratizare și dezinsecție.

8. ANEXE

Nu este cazul

9. DIFUZARE

Procedura se difuzează pe baza Listei de difuzare, cod PS 01/F3 sau în format electronic

Înregistrările generate de această activitate se păstrează / arhivează conform cerințelor SMC/SMSA/SCIM implementat.

10. INDICATORI DE MONITORIZARE

INDICATOR	ȚINTA	METODA DE CALCUL	PERIOADA DE MONITORIZARE	RESPONSABIL
Ponderea actualității documentelor de referință care stau la baza elaborării procedurii.	100%	Nr documente de referință în actualitate / Nr total documente de referință.	Semestrial	Farmacist șef

SPITALUL CLINIC
CĂI FERATE IAȘI

IGIENA ÎN FARMACIA DE CIRCUIT ÎNCHIS

Cod: PO FAR-23

Ed.:2

Rev.:0

Pag.: 8/8

Pondere angajaților instruiți cu cerințele procedurii din totalul angajaților cu atribuții în aplicarea cerințelor procedurii.	100%	Nr personal instruit cu cerințele procedurii / Nr angajaților cu atribuții în aplicarea cerințelor procedurii	Semestrial	Farmacist șef
Procent teste de sanitație cu rezultate neconforme din totalul testelor de sanitație efectuate în perioada analizată.	0%	Nr teste de sanitație neconforme / Nr total teste de sanitație efectuate	Semestrial	Farmacist șef